

Nr 39

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ändring i riktlinjerna för den statliga exportkreditgarantiverksamheten; given Stockholms slott den 24 januari 1964.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Gunnar Lange

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riktlinjerna för den statliga exportkreditgarantiverksamheten ändras så att garantier kan beviljas banker och andra kreditinstitut i samband med kreditgivning av betydelse för export av svenska varor eller tjänster.

*Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
24 januari 1964.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, ASPLING, PALME.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, fråga om *ändring i riktlinjerna för den statliga exportkreditgarantiverksamheten* samt anför därvid följande.

Inledning

Inom beredningen för internationella biståndsfrågor har en särskild arbetsgrupp haft till uppgift att närmare utreda frågor rörande kommersiellt och handelspolitiskt bistånd till u-länder. I sin rapport den 9 februari 1963 (SOU 1963: 37) har arbetsgruppen bl. a. föreslagit att de allmänna grunderna för statliga exportkreditgarantier ändras så att exportkreditnämnden får rätt att utfärda garantier även till svensk bank eller annat svenskt kreditinstitut i samband med kreditgivning av betydelse för export av svenska varor eller tjänster.

Yttranden över arbetsgruppens rapport har avgivits av ett antal myndigheter och organisationer. Arbetsgruppens förslag om ändring av grunderna för den statliga garantigivningen har i yttrandena berörts av fullmäktige i riksbanken, nämnden för internationellt bistånd, statens jordbruksnämnd, kommerskollegium, exportkreditnämnden, Landsorganisationen i Sverige, Svenska arbetsgivareföreningen, Tjänstemännens centralorganisation, Sveriges allmänna exportförening, Sveriges industriförbund, Svensk industriförening, Sveriges hantverks- och industriorganisation, Sveriges grossistförbund, Svenska bankföreningen, Kooperativa förbundet, Riksförbundet landsbygdens folk, AB Svensk exportkredit samt flertalet handelskammare.

Gällande bestämmelser

Statsgarantier för täckning av förlust i samband med export m. m. meddelas jämlikt bemyndigande, som senast lämnats av 1963 års riksdag (prop. 1963: 93; SU 58; rskr 167). Maximibeloppet för statens betalningsansvar är för närvarande 3 000 miljoner kronor, varav 500 miljoner kronor har reserverats för garantigivning på särskilt gynnsamma villkor vid export av betydelse för u-ländernas ekonomiska utveckling.

Nu gällande riktlinjer för garantigivningen godkändes av 1959 års riksdag på förslag av Kungl. Maj:t (prop. 1959: 112; SU 74; rskr 214). I anslutning till dessa riktlinjer har den närmare utformningen av garantigivningen sedan bestämts av Kungl. Maj:t, som den 28 maj 1959 utfärdade kungörelse (nr 271) om statsgaranti för täckning av förlust i samband med export m. m. Kungörelsen trädde i kraft den 1 juli 1959. De gällande bestämmelserna innebär i huvudsak följande.

Statsgaranti må beviljas i Sverige verksam företagare

1. för täckning av förlust i samband med export;
2. för täckning av förlust i samband med lagerhållning utomlands; samt
3. för lån som lämnas av svensk bank eller annan svensk kreditgivare i anledning av export eller lagerhållning utomlands.

Med export jämställs överlåtelse till utlandet, som avser uppfinning eller resultat av teknisk konsulterande verksamhet, eller liknande avtal ävensom utförande av entreprenadarbete utomlands.

Statsgaranti må endast då synnerliga skäl föreligger därtill beviljas när fråga är om export eller lagerhållning av vara som icke är inhemsk. Statsgaranti enligt punkt 2 och 3 får beviljas endast efter särskilt bemyndigande av Kungl. Maj:t. Sådant bemyndigande har lämnats i fråga om förluster i samband med lagerhållning men däremot icke beträffande garantier vid långivning.

Garantierna kan omfatta politiska eller kommersiella risker eller ock bådadera. De politiska riskerna omfattar i huvudsak förluster, som är föranledda av opåräknat beslut angående import- eller valutatillstånd, av moratorium eller annan opåräknad händelse i utlandet eller av opåräknad händelse under varans transport till köparen. Till de kommersiella riskerna hänförs förluster som är föranledda av att köparen kommit på obestånd eller underlåtit att fullgöra sina avtalsenliga förpliktelser.

Ärenden rörande statsgaranti för exportkredit prövas och avgörs av exportkreditnämnden, vars instruktion är utfärdad den 30 juni 1959 (nr 407; ändrad 1963: 418).

Arbetsgruppens förslag

Den särskilda arbetsgrupp, som inom beredningen för internationella biståndsfrågor haft till uppgift att närmare utreda frågor rörande kommersiellt och handelspolitiskt bistånd till u-länder, har föreslagit att exportkreditnämnden skall få rätt att utfärda garantier även till svensk bank eller annat svenskt kreditinstitut i samband med kreditgivning av betydelse för export av svenska varor eller tjänster.

I sin rapport pekar arbetsgruppen på att de traditionella exportkreditgarantierna i flera länder de senaste åren har kompletterats med en ny typ av statliga garantier. Dessa garantier avser s. k. finanskrediter från enskilda kreditinstitutioner i ett visst land till företag eller myndighet i annat land i samband med import från det kreditgivande landet. Dylika krediter skiljer sig från vanliga exportkrediter genom att de inte lämnas av säljaren-exportören till den utländske köparen utan av en kreditinstitution, i regel en bank.

Arbetsgruppen framhåller att bakom denna utveckling i första hand ligger ett tryck från u-ländernas sida att av exportörer i industriländerna få större och längre krediter. Den belastning på exportföretagen, som härigenom uppstått, har tvingat dessa att söka avlasta bördan genom att flytta över kreditgivningen till banker eller andra kreditinstitut. Det har av flera skäl framstått som lämpligt och naturligt, att kreditgivningsfunktionen förläggs till institut som har kreditgivning som sin egentliga uppgift. Som följd härav kan det ofta också te sig mer ändamålsenligt att bevilja den statliga garantin till en kreditgivande bank än till exportören.

Finanskrediterna öppnar — såsom de hittills i allmänhet utformats — möjligheter till större och längre krediter och torde därför te sig tilltalande för importländerna. De är givetvis också fördelaktiga för exportörerna genom att befria dessa från finansieringsproblemet. Finanskrediterna besitter dessutom vissa praktiska fördelar, t. ex. när det gäller att samordna mer omfattande affärer genom ett finansinstitut.

Internationellt sett har systemet med garantier för dylika krediter enligt arbetsgruppen nått en betydande utbredning och i många industriländer blivit ett väsentligt instrument i arsenalen av åtgärder, som är på en gång utvecklingsstödjande och exportfrämjande. I Sverige föreligger dock för närvarande inga möjligheter att utfärda sådana garantier. Arbetsgruppen erinrar om att från industriförbundets sida uttalats, att det vore av mycket stort praktiskt värde om statsgarantier av detta slag kunde lämnas vid exportaffärer på u-länder.

Arbetsgruppen anser, att här avsedda garantier även för svenskt vidkommande i vissa fall kan utgöra ett exportstödjande instrument med fördelar för u-länderna. I och för sig kan det bedömas som en teknisk fråga

huruvida en garanti ställs till förmån för exportören eller den kreditgivande institutionen. Därtill kommer, att det för det svenska utvecklingsbiståndet kan betecknas som en olägenhet att inte förfoga över samma tekniska hjälpmedel som andra jämförbara industriländer. En sådan utvidgning av möjligheterna skulle öka de svenska företagens förutsättningar att utveckla sin export till u-länderna. Arbetsgruppen förordar därför, att dylika garantier skall kunna utfärdas även i vårt land.

Den föreslagna garantigivningen bör enligt arbetsgruppens åsikt i varje fall avse u-länder. Arbetsgruppen pekar emellertid på att det av praktiska skäl möjligen kan vara lämpligt att ge garantierna en generell karaktär, även om syftet huvudsakligen är att bistå u-länderna.

Arbetsgruppen finner det naturligt, att de nya garantierna huvudsakligen skall komma i fråga för transaktioner av relativt betydande storleksordning. Enligt arbetsgruppens mening bör de kunna ges på längre tid än vad som är fallet med ordinära exportkreditgarantier. Garantierna avseende u-länder synes i särskilda fall böra kunna lämnas på speciellt gynnsamma villkor.

Remissyttranden

Samtliga remissinstanser utom fullmäktige i riksbanken tillstyrker arbetsgruppens förslag att garantier skall kunna utfärdas även till svensk bank eller annat svenskt kreditinstitut i samband med kreditgivning av betydelse för export av svenska varor eller tjänster. AB Svensk exportkredit har i sitt yttrande berört endast vissa tekniska problem, som bolaget kan ställas inför såsom kreditgivare med garantier av den föreslagna formen.

Exportkreditnämnden anser att de skäl som arbetsgruppen lagt fram i sin rapport beträffande behovet i Sverige av garantier av här ifrågavarande slag och de uttalanden i frågan som lämnats från näringslivet bör tillmätas en betydande vikt, och nämnden tillstyrker därför arbetsgruppens förslag. Nämnden ser användandet av de föreslagna garantierna såsom en teknisk komplettering av det nu gällande garantisystemet. Även *Kommerskollegium* anser att införandet av de nya garantierna närmast får bedömas som en teknisk fråga.

Svenska arbetsgivareföreningen, Sveriges allmänna exportförening och *Sveriges industriförbund* framhåller att en utvidgning av det nuvarande kreditsystemet till att gälla även de kreditgivande institutionerna kan betraktas som en rent teknisk fråga. Genom att möjligheter öppnas för garantier i denna form kan företagen smidigare utforma sina transaktioner. Härigenom underlättas exempelvis samarbete mellan flera tillverkare vid leverans av hela anläggningar, där samordningen på betalningssidan sker genom ett finansinstitut. Företagens möjligheter att utveckla sin handel

med u-länderna skulle förbättras påtagligt genom införandet av ett garantisystem som det föreslagna.

Svenska bankföreningen anser att arbetsgruppens förslag är av stor betydelse och snarast bör genomföras. I samband med de stegrade kraven från u-ländernas sida på längre krediter vid inköp från industriländerna och den stigande frekvensen av mycket stora utvecklingsprojekt som ofta kräver medverkan av flera leverantörer har den kreditgivande och samordnande funktion, som bankerna regelmässigt utövar vid exportaffärer, under de senaste åren fått avsevärt ökad praktisk betydelse. Därest garanti i dylika sammanhang kunde utställas till förmån för den kreditgivande institutionen (banken), skulle exporten både av varor och av kunskande till u-länderna icke obetydligt befordras.

Kooperativa förbundet erinrar om att de exporterande företagen när det rör sig om exporttransaktioner av större omfattning i åtskilliga fall torde vara hänvisade till att finansiera dessa genom bank eller annat kreditinstitut. Ett överflyttande av ansvaret för kreditgivningen från exportföretagen till bankerna skulle enligt förbundets mening medföra inte bara dubbelsidig prövning av projekten utan även möjligheter till samordning av dessa inom en mera vidsträckt ram.

Svensk industriförening finner förslaget om införande av en ny form av garantier rationellt och i hög grad ekonomiskt motiverat. Genom en lämpligt utformad garantigivning skulle sannolikt den mindre industrin kunna öka sin f. n. obetydliga export på u-länderna. De affärer som är aktuella i dessa sammanhang är ofta alltför omfattande för att kunna genomföras av individuella företag, och det kan därför bli nödvändigt med gruppför-säljning. Om garantier lämnas till ett finansinstitut, t. ex. en affärsbank, med vilken en grupp av mindre industrier samarbetar, kan gruppen med stor sannolikhet våga sig på att söka exportera sitt oftast mycket högkvalitativa sortiment även till u-länderna.

Statens jordbruksnämnd anser att det i Sverige självfallet bör finnas samma möjligheter som i andra jämförbara industriländer att utställa garantier av här ifrågavarande slag.

Fullmäktige i riksbanken, som — såsom nämnts i det föregående — icke förordar införandet av de föreslagna garantierna, ifrågasätter riktigheten av arbetsgruppens slutsats att det ofta kan te sig mer ändamålsenligt att bevilja den statliga garantin till en kreditgivande bank. Fullmäktige anför bl. a.

Enligt fullmäktiges mening ligger en helt annan slutsats nära till hands, särskilt som det ur synpunkten av vad som gagnar u-länder kan te sig besynnerligt att sätta finanskrediter från banker utan samband med svensk export i en strykklass. Sambandet med svensk export kan väl för övrigt vara mer eller mindre intimt. Rena finanskrediter kan otvivelaktigt ej sällan framstå som mera angelägna ur biståndssynpunkt, ägnade att bidra till att överbrygga betalningsbalanskriser, som u-land erfarenhets-

mässigt ej alltför sällan kan råka i bl. a. genom att ha tagit i anspråk exportkrediter i alltför stor utsträckning. Fullmäktige kan biträda uppfattningen, att åtminstone de större svenska bankerna har fullgoda möjligheter att med så stor precision som är uppnåelig bedöma ej endast insolvensrisker utan även politiska risker inklusive transferrisker. Riskdifferentieringen torde avspegla sig i räntesatserna. Det framstår för fullmäktige som olämpligt att snedvrیدا den ekonomiska och finansiella bedömning, som kreditgivande banker har att göra, genom att det allmänna genom något sitt organ övertar den riskbärande funktionen helt eller till väsentlig del. Särskilt med den prestigefyllda roll, som internationell kreditgivning lätt synes få, kan en avlyftning av den riskbärande funktionen hos kreditgivande bank, samtidigt som banken är obunden i räntesättningen, tänkas få betydande konsekvenser, t. ex. för vårt lands kreditmarknad och kreditpolitik.

En av fullmäktige i riksbanken, herr *Kollberg*, har i reservation framhållit att de föreslagna garantierna med lämplig utformning kan utgöra en värdefull ingrediens i utbyggnaden av u-landshjälpen och tillstyrker därför att en detaljbearbetning av förslaget snabbt och med en positiv inriktning kommer till stånd.

När det gäller utformningen av bestämmelserna för de nya garantierna anser *exportkreditnämnden*, att de förutsättningar och villkor som gäller vid lämnande av »vanliga» kreditgarantier bör tillämpas också vad beträffar den föreslagna nya garantiformen. Härav följer bl. a., att garantierna bör få generell giltighet och sålunda icke enbart avses som ett led i u-landsbistånd. Liksom beträffande vanliga exportkreditgarantier bör, där det gäller export av betydelse för ett u-lands ekonomiska och sociala framåtskridande, garantigivning kunna ske på särskilt gynnsamma villkor. I övrigt bör normala villkor tillämpas. Även *kommerskollegium* anser att de nya garantierna bör ges generell karaktär och att några förändringar i övrigt vad gäller villkoren för erhållande av garanti inte bör ske. I vilken mån särskild hänsyn skall tagas i fråga om kreditgivningen till u-länder torde enligt kommerskollegiets mening få bedömas efter samma regler som gäller för garantier till andra kreditgivare, bl. a. vad beträffar möjligheter till beviljande av speciellt förmånliga villkor.

Svenska bankföreningen understryker att behovet av risktäckning gör sig gällande också i förhållande till andra länder än u-länder. Bankföreningen förordar därför att de svenska reglerna — i likhet med de flesta utländska garantisystemen — erhåller generell giltighet. Garantierna bör dock i tillämpningen till en början begränsas till länder av u-landskarakter i vidaste bemärkelse. Även *Svenska arbetsgivareföreningen*, *Sveriges allmänna exportförening*, *Sveriges industriförbund* och *Kooperativa förbundet* anser att garantierna bör ges generell karaktär.

Landsorganisationen i Sverige har för sin del inga invändningar mot att

garantier av den typ som föreslagits begränsas till att gälla svensk export enbart till u-länderna.

Exportkreditnämnden anser att den föreslagna nya garantiformen även i fråga om kredittidens längd bör jämföras med vanliga exportkreditgarantier. Nämnden påpekar emellertid, att de föreslagna kreditgarantierna ofta torde komma att avse stora anläggningar o. d., där i och för sig långa kredittider ter sig naturliga. I den mån de begärda kredittiderna icke kan inrymmas inom de fem år, som är den av nämnden i princip tillämpade längsta kredittiden vid de vanliga exportkreditgarantierna, får nämnden pröva — på motsvarande sätt som i fråga om vanliga garantier — om omständigheterna, oavsett garantiformen, är sådana att garanti för längre tid bör lämnas. *Exportkreditnämnden* anser vidare i fråga om övriga betalningsvillkor, som bör vara uppfyllda för att garanti skall ges, att samma regler bör gälla för den föreslagna garantiformen som vid de vanliga garantierna.

Enligt *Sveriges allmänna exportförening*, *Sveriges industriförbund* och *Svenska arbetsgivareföreningen* är det synnerligen önskvärt att de nya garantierna skall kunna ges för längre tid än vad som är fallet med ordinarie exportkreditgarantier. Organisationerna framhåller också vikten av en liberal bedömning vid fastställandet av vilka krediter som skall komma i åtnjutande av gynnsamma villkor i fråga om garantier avseende u-länder.

Frågan om garantier skall kunna ges även till utländska kreditinstitut har berörts av *exportkreditnämnden* och kommerskollegium. Det förefaller *exportkreditnämnden* naturligt att huvudregeln bör vara att garantierna lämnas till svenska banker eller andra svenska kreditinstitut. Nämnden anser dock att det, bl. a. genom jämförelser med vad som gäller i utländska garantisystem, bör klarläggas, om möjligheter bör skapas att i undantagsfall utställa garanti även för kredit lämnad av annan än svensk bank, i de fall krediten har direkt samband med och väsentlig betydelse för export av svenska varor eller tjänster. Enligt *kommerskollegiets* uppfattning bör i första hand vara avgörande att krediten avser export från Sverige. I det fall sådan export ingår såsom ett betydande led i en transaktion, för vilken kredit lämnas av exempelvis en bank i utlandet, borde sålunda en svensk garanti kunna medges.

När det gäller garantiernas omfattning och inriktning i övrigt instämmer *exportkreditnämnden* i arbetsgruppens förslag att den nya garantiformen skall avse export av svenska varor eller tjänster. Nämnden påpekar emellertid samtidigt att det föreslagna institutet kan komma att i vidare utsträckning än de gällande garantiformerna omfatta större anläggningar, varför det redan med gällande system föreliggande problemet om hur en i en anläggning ingående särskild enhet (maskin etc.) av utländskt ursprung skall behandlas, kan bli än mer aktuellt. Även här-

vidlag bör emellertid de lösningar, som väljs för de vanliga exportkreditgarantiernas del, kunna tillämpas beträffande den nya garantiformen.

Nämnden påpekar vidare att arbetsgruppens förslag haft som utgångspunkt, att garantier skall lämnas banker i samband med kreditgivning till utländska köpare. Enligt nämnden finns emellertid exempel på att i andra länders garantisystem också en annan form av garantier förekommer, nämligen att garantin lämnas banken i samband med kreditgivning till en inhemsk exportör. Nämnden förordar därför en undersökning om behov föreligger av en dylik utvidgning av den föreslagna garantitypen.

Nämnden finner slutligen att de föreslagna garantierna i första hand bör omfatta de politiska riskerna. Med tanke på att ett införande av de nya garantierna endast bör betraktas som en teknisk komplettering av existerande exportkreditgarantier anser emellertid nämnden att, så länge de sistnämnda garantierna kan avse även kommersiella risker, möjligheten av sådan risktäckning icke heller bör uteslutas när det gäller här avsedda garantier.

Arbetsgruppens förslag att garantigivningen även för de nya garantier skall administreras av exportkreditnämnden stöds av flera remissinstanser, däribland *exportkreditnämnden*, *kommerskollegium* och *Svenska bankföreningen*.

Departementschefen

Den statliga exportkreditgarantigivningen sker för närvarande enligt de riktlinjer som fastställdes av riksdagen år 1959. Enligt dessa riktlinjer skall garantitagaren vara en i Sverige verksam företagare. Garantier kan beviljas för täckning av förlust i samband med export samt — efter särskilt bemyndigande av Kungl. Maj:t — för täckning av förlust i samband med lagerhållning utomlands och för lån som lämnas den svenske företagaren av svensk bank eller annan kreditgivare i anledning av export eller lagerhållning utomlands. De i Sverige nu gällande bestämmelserna tillåter inte att garantier meddelas direkt till bank eller annat kreditinstitut i samband med kreditgivning vid export.

Under senare år har i vissa länder skapats möjlighet att lämna garanti även för kredit, som ett enskilt kreditinstitut lämnar företag eller myndighet i annat land vid import från det kreditgivande landet. Den särskilda arbetsgruppen inom beredningen för internationella biståndsfrågor har föreslagit att även i Sverige garantier bör kunna lämnas banker eller andra kreditinstitut i samband med kreditgivning av betydelse för export av svenska varor eller tjänster. Arbetsgruppen framhåller att det i och för sig kan bedömas som en teknisk fråga om en garanti ställs till förmån för exportören

eller för det kreditgivande institutet. För det svenska utvecklingsbiståndet måste det också vara en olägenhet att inte förfoga över samma tekniska hjälpmedel som vissa andra jämförbara industriländer.

Redan enligt nu gällande ordning används i Sverige exportkreditgarantin i betydande omfattning som ett medel att underlätta finansieringen av kredit som en företagare lämnar en köpare. Den förre överlåter därvid sin rätt enligt garantin på en bank eller annan kreditgivare som — helt eller delvis — förskotterar köpesumman.

Liksom i utlandet går utvecklingen i Sverige mot allt större och längre krediter, vilket medför ökat behov av att anlita banker och andra kreditinstitut i samband med kreditgivning vid export. I vissa länder träder därvid kreditinstitutet i säljaren-exportörens ställe och lämnar kredit direkt till den utländske köparen.

Förslaget att statsgarantier även i Sverige skall kunna lämnas direkt till banker och andra kreditinstitut kan, såsom arbetsgruppen framhållit, närmast betraktas som en teknisk komplettering av gällande bestämmelser. I likhet med flertalet remissinstanser finner jag starka skäl tala för att bestämmelserna ändras så att garanti skall kunna beviljas kreditinstitut för kredit som lämnas i samband med export av svenska varor eller tjänster. Det bör därvid råda ett direkt samband mellan den ifrågasatta krediten och den därtill knutna exporten. Den av garantin omfattade transaktionen bör alltså avse konkreta, klart definierade exportprojekt. Med beaktande av de synpunkter som fullmäktige i riksbanken anfört utgår jag ifrån att exportkreditnämnden kommer att följa de verkningar på garantigivningens omfattning och inriktning som kan förorsakas av att den utsträcker till att avse även banker och andra kreditinstitut.

Det kan i detta sammanhang erinras om att bestämmelserna för exportkreditgarantigivningen tidigare omfattade även garantier av ifrågavarande slag. Enligt beslut av 1939 års riksdag infördes nämligen möjlighet att utfärda garantier till förmån för svensk bank eller annan svensk kreditgivare. Denna befogenhet kom emellertid aldrig att utnyttjas, och vid den översyn av riktlinjerna för garantigivningen som företogs vid 1959 års riksdag ändrades bestämmelserna så att garantier för närvarande endast kan lämnas svenska företagare.

De flesta remissinstanserna har förordat att de nya bestämmelserna icke begränsas till att avse export till u-länder. I andra länder, där motsvarande garantier kan lämnas, finns i allmänhet inte heller en sådan begränsning. Jag förordar därför att bestämmelserna ges allmän giltighet.

Liksom exportkreditnämnden anser jag inte heller att det finns anledning att för de nya garantierna tillämpa andra förutsättningar eller villkor än de som normalt gäller vid lämnande av exportkreditgarantier. Den nya garantiformen bör alltså t. ex. beträffande kredittidens längd och övriga betalningsvillkor jämföras med övriga garantier. I den mån det är fråga

om export av betydelse för u-ländernas ekonomiska utveckling bör sålunda särskilt gynnsamma villkor kunna tillämpas även för ifrågavarande garantier.

Arbetsgruppen har föreslagit att garantierna skall kunna lämnas *svenska* banker eller kreditinstitut. I vissa remissyttranden har emellertid ifrågasatts om garantier icke borde kunna ges också till utländska kreditinstitut som lämnar krediter i samband med export av svenska varor. Enligt min mening bör huvudregeln vara att garantier lämnas till svenska kreditgivare. I vissa länder kan emellertid garantier också ställas ut till utländska kreditgivare. Med hänsyn härtill förordar jag att Kungl. Maj:t ges befogenhet att vid behov utforma bestämmelserna för garantigivningen så att garantier kan lämnas även andra än svenska kreditgivare.

Exportkreditnämnden har berört möjligheten att lämna garanti till bank eller annat kreditinstitut icke endast i samband med kreditgivning till utländska köpare utan även i samband med kreditgivning till en inhemsk exportör. Garantier av sistnämnda slag kan ges i ett flertal andra länder. Enligt min mening bör Kungl. Maj:t även i detta avseende erhålla befogenhet att vidta erforderliga ändringar i bestämmelserna för garantigivningen.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna i det föregående angivna ändringar i riktlinjerna för den statliga exportkreditgarantiverksamheten.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Alfred Bretschneider